

ที่ สก ๐๐๑๙/ว ๕๒๗๖

ศาลากลางจังหวัดสระแก้ว
ถนนสุวรรณศร สก ๒๗๐๐๐

๐๕ กันยายน ๒๕๖๔

เรื่อง การคัดสรรสุดยอดหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ไทย ปี พ.ศ. ๒๕๖๕

เรียน นายอำเภอ ทุกอำเภอ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หลักเกณฑ์การคัดสรรฯ

จำนวน ๑ ชุด

๒. แบบสำรวจกลุ่มผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP เข้าคัดสรร

จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยกรมการพัฒนาชุมชน กำหนดดำเนินโครงการคัดสรรสุดยอดหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ไทย ปี พ.ศ. ๒๕๖๕ (OTOP PRODUCT CHAMPION) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อจัดทำฐานข้อมูลผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP และการจัดระดับการพัฒนาผลิตภัณฑ์ (๑ - ๕ ดาว) ที่จะนำไปสู่การพัฒนาผลิตภัณฑ์ นำไปใช้ประโยชน์ในการกำหนดแผนการส่งเสริมและพัฒนาได้อย่างเหมาะสม

เพื่อให้การเตรียมความพร้อมการดำเนินงานคัดสรรสุดยอดหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ไทย ปี พ.ศ. ๒๕๖๕ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย จึงขอให้อำเภอมอบหมายสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ สำรวจข้อมูลผลิตภัณฑ์ที่คาดว่าจะส่งเข้าคัดสรรฯ โดยผู้ผลิต ผู้ประกอบการ จำนวน ๑ คน/กลุ่ม สามารถส่งผลิตภัณฑ์เข้าคัดสรรฯ จำนวน ๓ ผลิตภัณฑ์ ทั้งนี้ ขอให้จัดส่งแบบสำรวจฯ ให้จังหวัดสระแก้ว ภายในวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๖๔

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

(นายถวิล ยี่สุนแสง)
พัฒนาการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดสระแก้ว

สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด
กลุ่มงานส่งเสริมการพัฒนาชุมชน
โทรศัพท์/โทรสาร ๐-๓๗๔๒-๕๐๕๗-๘

เศรษฐกิจฐานรากมั่นคงและชุมชนพึ่งตนเองได้
ภายในปี ๒๕๖๕

Change for Good

หลักเกณฑ์

การคัดสรรสุดยอดหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ไทย ปี พ.ศ. ๒๕๖๕
(OTOP Product Champion : OPC)

๑. กรอบการคัดสรรสุดยอดหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ไทย

- ๑.๑ สามารถส่งออกได้ (Exportable) โดยมีความแกร่งของตราผลิตภัณฑ์ (Brand Equity)
- ๑.๒ ผลิตอย่างต่อเนื่องและคุณภาพคงเดิม (Continuous & Consistent)
- ๑.๓ ความมีมาตรฐาน (Standardization) โดยมีความคุณภาพ (Quality) และสร้างความพึงพอใจแก่ลูกค้า (Satisfaction)
- ๑.๔ มีประวัติความเป็นมาของผลิตภัณฑ์ (Story of Product) ที่สะท้อนอัตลักษณ์ของชุมชนเชิงพื้นที่

๒. คุณสมบัติของผู้ผลิต ผู้ประกอบการและผลิตภัณฑ์ที่สามารถสมัครเข้ารับการคัดสรรฯ

๒.๑ เป็นผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP ที่มีชื่ออยู่ในการสำรวจและลงทะเบียนผู้ผลิต/ผู้ประกอบการ OTOP ปี พ.ศ. ๒๕๕๗-๒๕๖๔ ของจังหวัดหรือกรุงเทพมหานคร

๒.๒ เป็นผลิตภัณฑ์ที่ได้แจ้งไว้ในการสำรวจและลงทะเบียนผู้ผลิต/ผู้ประกอบการ OTOP ปี พ.ศ. ๒๕๕๗-๒๕๖๔

๒.๓ ผลิตภัณฑ์ตามข้อ ๒.๒ ต้องผ่านการขออนุญาตและการรับรองมาตรฐานตามที่กฎหมายกำหนด เช่น อย. และหากผลิตภัณฑ์ใดไม่มีข้อกำหนดของกฎหมายระบุไว้ต้องผ่านการรับรองมาตรฐานอย่างใดอย่างหนึ่ง ก่อนวันสมัครเข้ารับการคัดสรรฯ เช่น มผช., มอก., ฮาลาล, คิว (Qmark), GAP, GMP, HACCP และมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ เป็นต้น ทั้งนี้ กรณีผลิตภัณฑ์เครื่องประดับอัญมณี หากไม่มีมาตรฐานใดรับรองไม่สามารถส่งเข้ารับการคัดสรรฯได้ ทั้งนี้ใบรับรองต้องไม่หมดอายุก่อนวันรับสมัครคัดสรรฯ ในระดับจังหวัด

๒.๔ กรณีผลิตภัณฑ์ประเภทสมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร จะไม่รับพิจารณาผลิตภัณฑ์ที่ไม่เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด เช่น

๒.๔.๑ ลูกประคบ กรณีได้มาตรฐาน มผช. ผลิตผลิตภัณฑ์ต้องไม่บรรยายสรรพคุณในการบำบัด บรรเทา รักษาหรือป้องกันโรค ส่วนกรณีที่พบฉลากผลิตภัณฑ์ที่มีการแสดงสรรพคุณทางยา เช่น บรรเทาอาการปวด คลายกล้ามเนื้อจะใช้หลักพิจารณาตามกฎหมายว่าด้วยยา ถ้าผลิตภัณฑ์ไม่ได้ขึ้นทะเบียนตำรับยาจะไม่รับพิจารณาคัดสรร

๒.๔.๒ เครื่องสำอางที่จดแจ้งตามกฎหมายแล้ว แต่พบการแสดงฉลากโอ้อวดเกินความเป็นเครื่องสำอาง ให้รับพิจารณาคัดสรร โดยให้ตัดคะแนนในส่วนข้อความฉลากเท่านั้น หากพบผลิตภัณฑ์ที่จดแจ้งเป็นเครื่องสำอาง แต่มีฉลากและส่วนประกอบแสดงสรรพคุณทางยา เช่น ยาหม่อง น้ำมันเหลือง ครีมนวดสมุนไพร ฉลากแสดงสรรพคุณรักษาหรือบรรเทาอาการปวดเมื่อยกล้ามเนื้อ จะไม่รับพิจารณาคัดสรร

๒.๔.๓ กรณีผลิตภัณฑ์ยาสมุนไพร ที่ฉลากระบุสรรพคุณทางยา จะใช้หลักพิจารณาตามกฎหมายว่าด้วยยา ถ้าผลิตภัณฑ์นั้นไม่ได้ขึ้นทะเบียนตำรับยาจะไม่รับพิจารณาคัดสรร

๓. จำนวนผลิตภัณฑ์ที่ผู้ผลิต/ผู้ประกอบการสามารถส่งเข้าคัดสรรฯ

ผู้ผลิต/ผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ OTOP สามารถส่งผลิตภัณฑ์ ที่ได้แจ้งไว้ในการสำรวจและลงทะเบียนผู้ผลิต/ผู้ประกอบการ OTOP ปี พ.ศ. ๒๕๕๗ - ๒๕๖๔ ซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์หลักที่ผ่านการรับรองมาตรฐานที่กำหนดไว้ ตามข้อ ๒.๓ ส่งสมัครเข้ารับการคัดสรรฯ ได้รายละเอียด ผลิตภัณฑ์ (กรณีผลิตภัณฑ์เดี่ยว) หรือ ๓ ชุด (กรณีชุดผลิตภัณฑ์)

/๔.ประเภท...

๔. ประเภทผลิตภัณฑ์ที่คัดสรรฯ

ผลิตภัณฑ์ที่คัดสรรฯ แบ่งออกเป็น ๕ กลุ่มประเภทผลิตภัณฑ์ ตามนิยามความหมายที่ระบุ ต่อไปนี้

๔.๑ ประเภทอาหาร หมายถึง ผลผลิตทางการเกษตรและอาหารแปรรูป ซึ่งได้รับมาตรฐาน อย., GAP, GMP, HACCP, Qmark, มพข., มอก., มาตรฐานเกษตรอินทรีย์, ฮาลาล และมีบรรจุภัณฑ์ เพื่อการจำหน่ายทั่วไป แบ่งเป็น ๓ กลุ่ม ดังนี้

๔.๑.๑ ผลผลิตทางการเกษตรที่ใช้บริโภคสด

- ผลผลิตทางการเกษตรที่สามารถลงทะเลเบิยนได้ เช่น พืชผัก ผลไม้ เช่น มะม่วง สับปะรด ส้มเขียวหวาน มังคุด ส้มโอ ถั่วฝักยาว ฯลฯ

- ผลผลิตทางการเกษตรที่ไม่สามารถลงทะเลเบิยนได้ เช่น กุ้งพันธุ์ไม่ทุกชนิด เช่น กุ้งพันธุ์มะม่วง กุ้งพันธุ์มะพร้าว ไม้ประดับ ฯลฯ

๔.๑.๒ ผลผลิตทางการเกษตรที่เป็นวัตถุดิบและผ่านกระบวนการแปรรูปเบื้องต้น เช่น น้ำผึ้ง ข้าวสาร ข้าวกล้อง ข้าวฮาง เป็นต้น เนื้อสัตว์แปรรูป เช่น เนื้อโคขุน เนื้อนกกะจอกเทศแช่แข็ง หมูแดดเดียว หมูยอ แหนม ไส้จุก ไส้กรอก ปลาอบรมควัน หอยจ๊อ เป็นต้น อาหารประมงแปรรูป เช่น ไส้กรอกปลา ปลาช่อนแดดเดียว ปลาสลิดแดดเดียว ส้มปลาตัว น้ำบูดู กะปิ กุ้งแห้ง น้ำปลา ปลาร้า เป็นต้น ยกเว้นกรณีสัตว์ที่มีชีวิต เช่น ไก่ชน ปลากัด ไม่ถือว่าเป็นผลิตภัณฑ์ที่ลงทะเลเบิยนได้ เพราะไม่ผ่านกระบวนการแปรรูปเบื้องต้น

๔.๑.๓ อาหารแปรรูปกึ่งสำเร็จรูป/สำเร็จรูป เช่น ขนมเค้ก เจาก๊วย ขนมโมจิ เต้าส้อ กระยาสารท กล้วยฉาบ กล้วยอบ มะขามปูดรส ทุเรียนทอด กาละแม กะทรีป๊อป ขนมทองม้วน ข้าวเกรียบ ข้าวแต๋น น้ำพริกเผาและน้ำพริกต่าง ๆ แจ่วบอง น้ำจิ้มสุกี้ น้ำปลาทหวาน ผักกาดดอง พริกไทย แคนหมู ไข่เค็ม กุนเชียง หมูทุบ หมูแผ่น เป็นต้น

๔.๒ ประเภทเครื่องดื่ม หมายถึง ผลิตภัณฑ์ประเภทเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ ได้แก่ สุราแช่ สุรากลั่น สาโท อุ ไวน์ เหล้าขาว ๓๕-๔๐ ดีกรี เป็นต้น และเครื่องดื่มที่ไม่มีแอลกอฮอล์ ได้แก่ ผลิตภัณฑ์เครื่องดื่มประเภทพร้อมดื่ม ผลิตภัณฑ์ประเภทชงละลาย และผลิตภัณฑ์ประเภทชง เช่น น้ำแร่ น้ำผลไม้ น้ำสมุนไพร เครื่องดื่มรังกาก กาแฟคั่ว กาแฟปรุงสำเร็จ ชิงผงสำเร็จรูป มะตูมผง ชาใบหม่อน ชาจีน ชาสมุนไพร ชาชกน้ำเจาก๊วย น้ำเต้าหู้ นมสด นมข้าวกล้อง เป็นต้น ทั้งนี้ น้ำดื่มบรรจุขวดไม่ถือว่าเป็นผลิตภัณฑ์ที่ลงทะเลเบิยนได้

๔.๓ ประเภทผ้า เครื่องแต่งกาย หมายถึง ผ้าทอและผ้าถักจากเส้นใยธรรมชาติหรือเส้นใยสังเคราะห์ รวมทั้งเสื้อผ้า/เครื่องนุ่งห่ม และเครื่องแต่งกายที่ใช้ประดับตกแต่งประกอบการแต่งกาย ทั้งเพื่อประโยชน์ในการใช้สอยและเพื่อความสวยงาม

๔.๓.๑ ผ้า หมายถึง ผลิตภัณฑ์ผ้าผืนที่ทำจากเส้นใย เส้นด้าย นำมาทอถักเป็นผืน มีลวดลายเกิดจากโครงสร้างการทอหรือตกแต่งสำเร็จบนผืนผ้า ทำด้วยมือ หรือเครื่องจักร รวมถึงผลิตภัณฑ์เสื้อผ้าและเครื่องนุ่งห่มซึ่งเป็นเส้นใยธรรมชาติและเส้นใยสังเคราะห์ สิ่งทอ และผลิตภัณฑ์ที่ทำจากผ้าเป็นหลักและมีวัสดุอื่น ๆ เป็นองค์ประกอบผสม เช่น ผ้าไหม ผ้าฝ้าย ผ้าโสร่ง ผ้าขาวม้า ผ้าคลุมไหล่ ผ้าบาติก ผ้าถุง ผ้าปักชาวเขา ผ้าคลุมหม หมวกกะปิเยาะ ผ้าพันคอ เสื้อผ้าสำเร็จรูปบุรุษ - สตรี เป็นต้น

๔.๓.๒ เครื่องแต่งกาย หมายถึง ผลิตภัณฑ์ที่ใช้ประดับตกแต่งประกอบการแต่งกายที่ทำจากวัสดุทุกประเภทเพื่อประโยชน์ในการใช้สอย เช่น รองเท้า เข็มขัด กระเป๋าถือ เป็นต้น และเพื่อความสวยงาม เช่น สร้อย แหวน ต่างหู เข็มกลัด กำไล นาฬิกาข้อมือ เนคไท หมวกแฟชั่น หมวกจักสาน เป็นต้น

๔.๔ ประเภทของใช้/ของตกแต่ง/ของที่ระลึก หมายถึง ผลิตภัณฑ์ที่มีไว้ใช้หรือตกแต่งประดับในบ้าน สถานที่ต่าง ๆ เช่น เครื่องใช้ในบ้าน เครื่องครัว เครื่องเรือน ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อการใช้สอยหรือประดับตกแต่ง หรือให้เป็นของขวัญ เพื่อให้ผู้รับนำไปใช้สอยในบ้าน ตกแต่งบ้าน รวมทั้งสิ่งประดิษฐ์ที่สะท้อนถึงวิถีชีวิต ภูมิปัญญา และวัฒนธรรมท้องถิ่น และสินค้านั้นต้องไม่ผลิตโดยใช้เครื่องจักรเป็นหลัก และใช้แรงคนเป็นส่วนเสริมหรือไม่ใช้แรงงานคน โดยประเภทของใช้/ของตกแต่ง/ของที่ระลึก แบ่งออกเป็น ๗ กลุ่ม ดังนี้

๔.๔.๑ ไม้ หมายถึง ของใช้/ของตกแต่ง/ของที่ระลึก ที่มีวัสดุที่ทำจากไม้เป็นหลัก เช่น ไม้แกะสลัก เฟอร์นิเจอร์ กล่องไม้ นาฬิกาไม้ตั้งโต๊ะ โคมไฟกะลามะพร้าว ของเล่นเด็ก เครื่องดนตรี ตูพระธรรม เรือจำลอง แจกันไม้ กรงนก ไม้แขวนเสื้อ เป็นต้น

๔.๔.๒ จักสาน ถักสาน หมายถึง ของใช้/ของตกแต่ง/ของที่ระลึก ที่มีวัสดุที่เป็นเส้นใยธรรมชาติ หรือวัสดุสังเคราะห์ใด ๆ เช่น พลาสติกนำมาจักสาน หรือถักสานถักทอเป็นรูปร่าง เช่น ตะกร้า กระจูดสาน เสื่อกก ที่รองจานทำจากเสื่อกก ที่ใส่ของทำจากพลาสติกสาน กระจาด กระบุง กระดัง กระติบข้าว เขือกมัด เปลยวน โคมไฟผักตบชวา ไม้กวาด กระเช้าเกาวัลย์ พรหมเช็ดเท้า ผาซี หมวกสานไม้ไผ่ เป็นต้น

๔.๔.๓ ดอกไม้ประดิษฐ์/วัสดุจากเส้นใยธรรมชาติ หมายถึง ดอกไม้ ต้นไม้ กว้างไม้ ผลไม้ที่ไม่ใช่สิ่งมีชีวิตตามธรรมชาติ แต่ทำจากวัสดุต่าง ๆ เพื่อเลียนแบบธรรมชาติหรือและผลิตภัณฑ์ประเภทของใช้/ของตกแต่ง/ของที่ระลึก ที่มีวัสดุที่ทำจากกระดาษเป็นหลัก เช่น ดอกกระดาษ กล้องกระดาษ ต้นไม้ประดิษฐ์ ผลไม้ประดิษฐ์ เป็นต้น

๔.๔.๔ โลหะ หมายถึง ผลิตภัณฑ์ประเภทของใช้/ของตกแต่ง/ของที่ระลึกที่ทำจากโลหะต่าง ๆ เช่น เงิน ทองเหลือง ดีบุก สแตนเลส ทอง สังกะสี เป็นต้น เป็นส่วนประกอบหลัก เช่น ข้อนล้อม มีด ผลิตภัณฑ์ภาชนะที่ใช้โลหะ ภาชนะที่ทำจากสแตนเลสชุบ ทองเหลืองชุบ พิวเตอร์ บรอนซ์ แกะสลักที่ใช้ตกแต่งสถานที่ต่าง ๆ เป็นต้น

๔.๔.๕ เซรามิค/เครื่องปั้นดินเผา หมายถึง ผลิตภัณฑ์ที่มีการนำวัสดุประเภทดิน สินแร่ไปขึ้นรูปและนำไปเผาด้วยความร้อนสูง เพื่อเป็นภาชนะ ของใช้ ของตกแต่ง ของที่ระลึก เช่น เเบญจรงค์ ถ้วยชาม ภาชนะกระเบื้อง เซรามิค โถ่ง อ่าง กระถางต่าง ๆ เป็นต้น

๔.๔.๖ เคหะสิ่งทอ หมายถึง ของใช้/ของตกแต่ง/ของที่ระลึก ที่มีวัสดุทำจากผ้า มีการตัดเย็บ เช่น ชุดเครื่องนอน พรหมเช็ดเท้า ผ้าปูโต๊ะ ถูมือถักสำหรับทำการเกษตร เป็นต้น

๔.๔.๗ อื่น ๆ ของใช้/ของตกแต่ง/ของที่ระลึก หรือผลิตภัณฑ์อื่น ๆ ที่ใช้วัสดุอื่นใดนอกเหนือ จาก ข้อ ๔.๔.๑ – ๔.๔.๖ เช่น ทำจากพลาสติก เรซิน แก้ว เทียน รูปวาด เปเปอร์มาเช่ กระຈก ซีเมนต์ ต้นไม้มงคล ตุ๊กตาจากดินไทย ผลไม้เผาคุดกลิ้น พระพุทธรูป เป็นต้น

๔.๕ ประเภทสมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร หมายถึง ผลิตภัณฑ์จากสมุนไพรหรือมีสมุนไพรเป็นส่วนประกอบอาจใช้ประโยชน์ และอาจส่งผลต่อสุขภาพ ได้แก่ ยาจากสมุนไพร เครื่องสำอางสมุนไพร วัตถุอันตรายที่ใช้ในบ้านเรือน เช่น น้ำยาล้างจานสมุนไพร สมุนไพรไล่ยุง หรือกำจัดแมลง และรวมถึงผลิตภัณฑ์จากสมุนไพรที่ใช้ทางการเกษตร เช่น น้ำหมักชีวภาพ น้ำส้มควันไม้ ปุ๋ยอินทรีย์ เป็นต้น โดยประเภทสมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร แบ่งเป็น ๔ กลุ่ม

๔.๕.๑ ยาจากสมุนไพร

๔.๕.๒ เครื่องสำอางสมุนไพร

๔.๕.๓ วัตถุอันตรายที่ใช้ในบ้านเรือน

๔.๕.๔ ผลิตภัณฑ์จากสมุนไพรที่ใช้ทางการเกษตร

ในกรณีที่มีปัญหาการจัดประเภทผลิตภัณฑ์ ให้พิจารณาจัดประเภทโดยคำนึงถึงวัตถุประสงค์ หรือประโยชน์ในการใช้สอย และให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการ นตผ. จังหวัด

๕. การจัดระดับผลิตภัณฑ์

การคัดสรรสุดยอดหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ไทย ปี พ.ศ. ๒๕๖๕ (OTOP Product Champion : OPC) ผลการดำเนินการคัดสรรฯ จัดระดับผลิตภัณฑ์ มีระดับเดียว คือ ระดับประเทศ เท่านั้น โดยใช้หลักเกณฑ์เฉพาะแต่ละประเภทผลิตภัณฑ์ (Specific Criteria) ซึ่งกำหนดคะแนนรวมไว้ ๑๐๐ คะแนน ประกอบด้วย หลักเกณฑ์ในการพิจารณา ๓ ด้าน คือ หลักเกณฑ์ด้านผลิตภัณฑ์ และความเข้มแข็งของชุมชน หลักเกณฑ์ด้านการตลาด และความเป็นมาของผลิตภัณฑ์ และหลักเกณฑ์ด้านคุณภาพผลิตภัณฑ์ ซึ่งจะนำมากำหนดกรอบในการจัดระดับผลิตภัณฑ์ (Product Level) ออกเป็น ๕ ระดับ ตามค่าคะแนน ดังนี้

๑. ระดับ ๕ ดาว (ได้คะแนนตั้งแต่ ๙๐ - ๑๐๐ คะแนน) เป็นสินค้าที่มีคุณภาพมาตรฐาน หรือ มีศักยภาพในการส่งออก

๒. ระดับ ๔ ดาว (ได้คะแนนตั้งแต่ ๘๐ - ๘๙ คะแนน) เป็นสินค้าที่มีศักยภาพ เป็นที่ยอมรับ ระดับประเทศ และสามารถพัฒนาสู่สากล

๓. ระดับ ๓ ดาว (ได้คะแนนตั้งแต่ ๗๐ - ๗๙ คะแนน) เป็นสินค้าที่มีคุณภาพระดับกลาง ที่สามารถพัฒนาสู่ระดับ ๔ ดาวได้

๔. ระดับ ๒ ดาว (ได้คะแนนตั้งแต่ ๕๐ - ๖๙ คะแนน) เป็นสินค้าที่สามารถพัฒนาสู่ระดับ ๓ ดาว มีการประเมินศักยภาพเป็นระยะ

๕. ระดับ ๑ ดาว (ได้คะแนนต่ำกว่า ๕๐ คะแนน) เป็นสินค้าที่ไม่สามารถพัฒนาสู่ระดับ ๒ ดาวได้ เนื่องจากมีจุดอ่อนมาก และพัฒนายาก

